

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІНЖЕНЕРНИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
КАФЕДРА ПРИКЛАДНОЇ ЕКОЛОГІЇ ТА ОХОРОНИ ПРАЦІ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор інженерного навчально-наукового інституту

Н.Г. Метеленко

(ініціали та прізвище)

» _____ 2021р.

ВЕДЕННЯ ДОКУМЕНТАЦІЇ ТА НАВЧАННЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ
(назва навчальної дисципліни)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки бакалавра

(назва освітнього ступеня)

очної (денної) та заочної (дистанційної) форм здобуття освіти

спеціальності 263 пивільна безпека

(шифр, назва спеціальності)

освітньо-професійна програма охорона праці

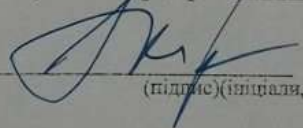
(назва)

Укладач Манідіна Є.А., кандидат технічних наук, доцент кафедри прикладної екології та охорони праці

Обговорено та ухвалено на засіданні кафедри прикладної екології та охорони праці

Протокол № 1 від "25" серпня 2021 р.

Завідувач кафедри ПЕОП

Г.Б. Кожемякін

(підпис)(ініціали, прізвище)

Ухвалено науково-методичною радою інженерного навчально-наукового інституту

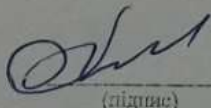
Протокол № 1 від "26" серпня 2021 р.

Голова науково-методичної ради факультету Шарапова

(підпис)

Т.А. Шарапова
(ініціали, прізвище)

Погоджено з навчально-методичним відділом

(підпис)

О. Волчинська
(ініціали, прізвище)

2021 рік

1. Опис навчальної дисципліни

1	2	3	
Галузь знань, спеціальність, освітня програма рівень вищої освіти	Нормативні показники для планування і розподілу дисципліни на змістові модулі	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна (денна) форма здобуття освіти	заочна (дистанційна) форма здобуття освіти
Галузь знань <u>263</u>Цивільна безпека (цифр і назва)	Кількість кредитів – 5	Обов'язкова	
		Цикл дисциплін професійної підготовки освітньої програми	
Спеціальність <u>263</u>Цивільна безпека (цифр і назва)	Загальна кількість годин – 150	Семестр:	
		8 -й	8 -й
Освітньо-професійна програма <u>Охорона праці</u> (назва)	*Змістових модулів – 4	Лекції	
		24 год.	8 год.
Рівень вищої освіти: бакалаврський	Кількість поточних контрольних заходів – 16	Практичні	
		24 год.	8 год.
		Самостійна робота	
		102 год.	134 год.
		Вид підсумкового семестрового контролю: екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Ведення документації та навчання з охорони праці» є засвоєння знань, умінь, компетентностей для здійснення ефективної професійної діяльності шляхом забезпечення оптимального управління охороною праці на підприємствах, формування відповідальності за особисту та колективну безпеку і усвідомлення необхідності обов'язкового виконання в повному обсязі всіх заходів гарантування безпеки праці на робочих місцях.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Ведення документації та навчання з охорони праці» є:

- навчитися розробляти, складати та вести основні внутрішні документи з охорони праці, проводити навчання з охорони праці;
- набути навичок оформляти результати проведення навчання з охорони праці;
- ознайомитися з методичними аспектами організації навчання з охорони праці на підприємствах і організаціях;
- набути навички застосування основних нормативних та законодавчих актів з охорони праці на підприємствах і організаціях України.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути таких результатів навчання (знання, уміння тощо) та компетентностей:

Заплановані робочою програмою результати навчання та компетентності	Методи і контрольні заходи
1	2
<p>ЗК 4 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово</p>	<p>Поточний контроль знань проводиться в формі письмової роботи (тестування в СЕЗН ЗНУ), розв'язання практичних завдань (практичних заняттях) та підготовки наукових звітів у формі презентації (практичних заняттях).</p> <p>Підсумковий теоретичний контроль проводиться в формі тестування (тестування в СЕЗН ЗНУ).</p> <p>Підсумкове практичне завдання – у формі розв'язання задачі під час екзамену (в СЕЗН ЗНУ).</p>
<p>ЗК 6 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел</p>	
<p>ЗК 9 Навики здійснення безпечної діяльності</p>	
<p>СК 2 Здатність оперувати термінами та визначеннями понять у сфері цивільного захисту, охорони праці; основними положеннями, вимог та правил стосовно проведення моніторингу, організування та впровадження заходів щодо запобігання, ліквідування надзвичайних ситуацій</p>	
<p>СК 17 Здатність організувати та проводити навчання працівників підприємств, установ та організацій і населення до дій в умовах надзвичайних ситуацій</p>	
<p>ПРН 5 Розробляти тексти та документи з питань професійної діяльності, спілкуватися українською професійною мовою; читати й розуміти фахову іншомовну літературу, використовуючи її у соціальній і професійній сферах; демонструвати культуру мислення та виявляти навички щодо організації культурного діалогу на рівні, необхідному для професійної діяльності.</p>	
<p>ПРН 9 Використовувати у професійній діяльності сучасні інформаційні технології, системи управління базами даних та стандартні пакети прикладних програм.</p>	

ПРН 10 Розробляти та використовувати технічну документацію, зокрема з використанням сучасних інформаційних технологій	
ПРН 21 Аналізувати і обґрунтовувати інженерно-технічні та організаційні заходи щодо цивільного захисту, техногенної та промислової безпеки на об'єктах та територіях	
ПРН 25 Організовувати та проводити навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях, заняття з особовим складом підрозділу; доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власний досвід у сфері професійної діяльності	

Міждисциплінарні зв'язки.

Навчальна дисципліна «Ведення документації та навчання з охорони праці» продовжує фахову підготовку студента і базується на знаннях, отриманих при вивченні дисциплін таких, як: «Правові та соціально-економічні основи охорони праці», «Виробнича санітарія», «Проектування з вентиляції та кондиціонування», «Системи контролю небезпечних та шкідливих виробничих факторів», «Безпека експлуатації інженерних мереж та споруд».

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Нормативно-правова основа системи управління охороною праці

Нормативно-правова основа системи управління охороною праці, Конституція України, законодавство України про охорону праці, КЗпП України, нормативні галузеві та регіональні документи з охорони праці, стандарти. Облік, актуалізація і поширення законодавчих та інших нормативно-правових актів з охорони праці.

Змістовий модуль 2. Документи з охорони праці на підприємствах

Перелік основних внутрішніх документів з охорони праці на підприємстві, організаційно-методичні та керівні документи, внутрішні нормативні акти, накази, розпорядження, приписи, моніторинг аналізу та результативності.

Змістовий модуль 3. Організація навчання і перевірки знань з питань охорони праці на підприємстві

Види інструктажів з охорони праці, вимоги до проведення інструктажів з охорони праці, стажування, дублювання, наряд-допуск. Наказ директора про проведення навчання з охорони праці, складання графіку проведення навчання, методи проведення навчання з охорони праці.

Розробка робочої програми навчання з охорони праці, склад комісії з перевірки знань з охорони праці, протоколи комісії з охорони праці, ведення журналів протоколів комісії з перевірки знань, пройти повторне навчання і повторну перевірку знань.

Змістовий модуль 4. Охорона праці під час експлуатації обладнання, що працює під тиском

Вимоги щодо монтажу (демонтажу), ремонту та модифікації (реконструкції та модернізації) обладнання під тиском. Контроль якості нерознімних з'єднань. Експлуатаційна документація та маркування. Організація безпечної експлуатації та ремонту обладнання під тиском.

Змістовий модуль 5. Спеціальне навчання з охорони праці: охорона праці при виконанні робіт на висоті

Основні небезпечні виробничі фактори під час виконання робіт на висоті, проекти виконання робіт, підготовка робочих місць, ведення журналу обліку робіт, що виконуються за нарядами і розпорядженнями, вимоги безпеки до робочих місць під час виконання робіт на висоті, засобів захисту від падіння з висоти, перелік нормативно-технічної документації.

Змістовий модуль 6. Спеціальне навчання з охорони праці: охорона праці під час виконання вибухо- та газонебезпечних робіт

Вибухонебезпечне середовище, горючі (займисті) гази, видача нарядів-допусків до виконання робіт підвищеної небезпеки у потенційно вибухонебезпечних робочих приміщеннях, газонебезпечні роботи, які виконуються за нарядом-допуском, із записом у журналі та аварійні роботи, допуск до проведення газонебезпечних робіт, обов'язки керівників та виконавців робіт.

Змістовий модуль 7. Навчання з пожежної безпеки. Пожежно-технічний мінімум

Спеціальне навчання посадових осіб з питань пожежної безпеки. Організаційні заходи щодо забезпечення пожежної безпеки. Протипожежний режим. Пожежно-технічний мінімум. Порядок здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях. Порядок затвердження програм навчання та інструктажів з питань пожежної безпеки, організації та контролю за їх виконанням.

Змістовий модуль 8. Навчання та перевірка знань з питань електробезпеки працівників

Періодична перевірка знань з електробезпеки. Позачергова перевірка знань. Мінімальний стаж роботи в електроустановках для присвоєння чергової групи з електробезпеки.

4. Структура навчальної дисципліни

Змістовий модуль	Усього годин	Аудиторні (контактні) години					Самостійна робота, год		Система накопичення балів		
		Усього годин	Лекційні заняття, год		Практичні заняття, год		о/д ф.	з/дист ф.	Теор. зав-ня, к-ть балів	Практ зав-ня, к-ть балів	Усього балів
			о/дф.	з/дист ф.	о/д ф.	з/дист ф.					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	15	2/0,5	2	0,5	-	-	13	14,5	3	2	5
2	15	8/2,5	2	0,5	6	2	7	12,5	3	10	13
3	15	11/4	5	2	6	2	4	11	6	5	11
4	15	4/1	4	1	-	-	11	15	3	2	5
5	15	8/3	2	1	6	2	7	12	3	5	8
6	15	10/3	4	1	6	2	5	12	3	5	8
7	15	3/1	3	1	-	-	12	14	3	2	5
8	15	2/1	2	1	-	-	13	14	3	2	5
Усього за змістові модулі	120	48/16	24	8	24	8	72	104	27	33	60
Підсумковий семестровий контроль екзамен	30						30	30	30	10	40
Загалом					150					100	

5. Темі лекційних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин	
		о/д.ф.	з./д.ф.
1	2	3	4
1	Нормативно-правова основа системи управління охороною праці	2	0,5
2	Документи з охорони праці	2	0,5
3	Види інструктажів з охорони праці	2	0,5
3	Організація навчання і перевірки знань з питань охорони праці на підприємстві	2	1
3	Журнали з охорони праці	1	0,5
4	Охорона праці під час експлуатації обладнання, що працює під тиском	4	1
5	Охорона праці при виконанні робіт на висоті	2	1
6	Охорона праці під час виконання вибухо- та газонебезпечних робіт	4	1
7	Навчання з пожежної безпеки. Пожежно-технічний мінімум	3	1
8	Навчання та перевірка знань з питань електробезпеки працівників	2	1
Разом		24	8

6. Теми практичних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин	
		о/д ф.	з/дист ф.
1	2	3	4
2	Створення служби охорони праці на підприємстві. Аудит з охорони праці	6	2
3	Організація навчання з охорони праці	6	2
5	Розробка інструкцій з охорони праці	6	2
6	Розробка інструкцій з охорони праці	6	2
Разом		24	8

7. Види і зміст поточних контрольних заходів

№ змістового модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
1	Теоретичне завдання – тестування в СЕЗН ЗНУ (moodle)	Питання для підготовки за навчальним матеріалом змістового модуля 1	Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість питань – 3. Правильна відповідь оцінюється у 1 бал.	3
	Практичне завдання – критичний огляд у формі презентації за тематикою ЗМ 1	Презентація в електронному вигляді	Максимальна кількість балів за презентацію – 2: повністю розкрита проблематика питання – 2 бал; частково розкрита проблематика питання – 1 бал	2
Усього за ЗМ 1 контр. заходів	2			5
2	Теоретичне завдання – тестування в СЕЗН ЗНУ (moodle)	Питання для підготовки за навчальним матеріалом змістового модуля 2	Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість питань – 3. Правильна відповідь оцінюється у 1 бал.	3
	Практичне завдання – розв'язання завдань за темою ЗМ 2	Завдання розв'язувати відповідно до існуючого в Україні законодавства з охорони праці, оформлення згідно з ДСТУ 3008: 2015 у паперовому або в електронному вигляді (у разі введення дистанційної форми	Кількість практичних завдань – 2. Кожне практичне завдання оцінюється максимум у 5 балів з урахуванням правильності отриманих результатів:	10

		навчання)	- 5 балів – студент правильно розв’язав завдання; - 1-4 бали – студент розв’язав завдання з помилками	
Усього за ЗМ 2 контр. заходів	2			13
3	Теоретичне завдання – тестування в СЕЗН ЗНУ (moodle)	Питання для підготовки за навчальним матеріалом змістового модуля 3	Тестові питання оцінюються: правильно/ неправильно. Кількість питань – 6. Правильна відповідь оцінюється у 1 бал.	6
	Практичне завдання – розв’язання завдань за ЗМ 3	Завдання розв’язувати відповідно до існуючого в Україні законодавства охорони праці, оформлення згідно з ДСТУ 3008: 2015 у паперовому або в електронному вигляді (у разі введення дистанційної форми навчання)	Кількість практичних завдань – 1. Практичне завдання оцінюється максимум у 5 балів з урахуванням правильності отриманих результатів: - 5 балів – студент правильно розв’язав завдання; - 1-4 бали – студент розв’язав завдання з помилками або не підготував документи за встановленими формами (перелік та приклади оформлення наведені в навчальних матеріалах до змістового модулю 3)	5
Усього за ЗМ 3 контр. заходів	2			11
4	Теоретичне завдання – тестування в СЕЗН ЗНУ (moodle)	Питання для підготовки за навчальним матеріалом змістового модуля 4	Тестові питання оцінюються: правильно/ неправильно. Кількість питань – 3. Правильна відповідь оцінюється у 1 бал.	3
	Практичне завдання – критичний огляд у формі презентації за тематикою ЗМ 4	Презентація в електронному вигляді	Максимальна кількість балів за презентацію – 2: повністю розкрита проблематика	2

			питання – 2 бал; частково розкрита проблематика питання – 1 бал	
Усього за ЗМ 4 контр. заходів	2			5
5	Теоретичне завдання – тестування в СЕЗН ЗНУ (moodle)	Питання для підготовки за навчальним матеріалом змістового модуля 5	Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість питань – 3. Правильна відповідь оцінюється у 1 бал.	3
	Практичне завдання – розв’язання завдань за ЗМ 5	Завдання розв’язувати відповідно до існуючого в Україні законодавства з охорони праці, оформлення згідно з ДСТУ 3008: 2015 у паперовому або в електронному вигляді (у разі введення дистанційної форми навчання)	Кількість практичних завдань – 1. Практичне завдання оцінюється максимум у 5 балів з урахуванням правильності отриманих результатів: - 5 балів – студент правильно розв’язав завдання; - 1-4 бали – студент розв’язав завдання з помилками або не підготував документи за встановленими формами (перелік та приклади оформлення наведені в навчальних матеріалах до змістового модулю 3)	5
Усього за ЗМ 5 контр. заходів	2			8
6	Теоретичне завдання – тестування в СЕЗН ЗНУ (moodle)	Питання для підготовки за навчальним матеріалом змістового модуля 6	Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість питань – 3. Правильна відповідь оцінюється у 1 бал.	3
	Практичне завдання – розв’язання завдань за ЗМ 6	Завдання розв’язувати відповідно до існуючого в Україні законодавства з охорони праці, оформлення згідно з	Кількість практичних завдань – 1. Практичне завдання оцінюється максимум у 5 балів з	5

		ДСТУ 3008: 2015 у паперовому або в електронному вигляді (у разі введення дистанційної форми навчання)	урахуванням правильності отриманих результатів: - 5 балів – студент правильно розв’язав завдання; - 1-4 бали – студент розв’язав завдання з помилками або не підготував документи за встановленими формами (перелік та приклади оформлення наведені в навчальних матеріалах до змістового модулю 3)	
Усього за ЗМ 6 контр. заходів	2			8
7	Теоретичне завдання – тестування в СЕЗН ЗНУ (moodle)	Питання для підготовки за навчальним матеріалом змістового модуля 7	Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість питань – 3. Правильна відповідь оцінюється у 1 бал.	3
	Практичне завдання – критичний огляд у формі презентації за тематикою ЗМ 7	Презентація в електронному вигляді	Максимальна кількість балів за презентацію – 2: повністю розкрита проблематика питання – 2 бал; частково розкрита проблематика питання – 1 бал	2
Усього за ЗМ 7 контр. заходів	2			5
8	Теоретичне завдання – тестування в СЕЗН ЗНУ (moodle)	Питання для підготовки за навчальним матеріалом змістового модуля 8	Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість питань – 3. Правильна відповідь оцінюється у 1 бал.	3
	Практичне завдання – критичний огляд у формі презентації за тематикою ЗМ 8	Презентація в електронному вигляді	Максимальна кількість балів за презентацію – 2: повністю розкрита проблематика питання – 2 бали; частково розкрита	2

			проблематика питання – 1 бал	
Усього за ЗМ 8 контр. заходів	2			5
Усього за змістовим одулі контр. заходів				60

8. Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
Екзамен	Теоретичне завдання – тестування в СЕЗН ЗНУ (moodle)	Питання для підготовки за навчальним матеріалом змістових модулів 1-4. Тестування передбачає обмежену у часі (15 хв).	15 тестових питань оцінюються: правильно/неправильно. Правильна відповідь оцінюється у 1-3 бали (залежно від складності питання)	30
	Практичне завдання – розв'язання завдання	Заповнення журналів інструктажів з охорони праці	За розв'язання завдання бали нараховуються за такою схемою: - 10 балів – студент правильно виконав завдання; -1-9 балів – студент розв'язав завдання з помилками	10
Усього за підсумковий семестровий контроль				40

9.Рекомендована література

Основна:

1. Манідіна Є.А., Белоконь К.В., Куріс Ю.В. Ведення документації та навчання з охорони праці : навчально-методичний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності 263 «Цивільна безпека» освітньо-професійної програми «Охорона праці». Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2021. 141 с.

2. Атаманчук П.С., Мендерецький В.В., Панчук О.П., Білик Р.М. Охорона праці в галузі : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. реком. МОНМСУ. Київ : Центр учбової літератури, 2017. 322 с.

3. Яремко З.М., Тимошук С.В., Писаревська С.В., Стельмахович О.Б. Охорона праці : навч . посіб. за ред. З. М. Яремка ; МОНУ, ЛНУ ім. І. Франка. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2018. 430 с.

4. Кошель В.І., Сав'юк Г.П., Дзундза Б.С. Охорона праці. Івано-Франківськ : НАІР, 2019. 138 с.

Додаткова:

1. Войналович, О.В. Охорона праці на будівельних об'єктах АПК : навчальний посібник для студентів спеціальності 192 "Будівництво та цивільна інженерія". Київ : ЦУЛ, 2017. 398 с.

2. Occupational Safety and Health Management System. Arab Republic of Egypt : International Labour Organization. 2016. 56 p.

3. International Occupational Health and Safety Management-Systems Standards as a Frame for the Sustainability: Mapping the Territory. *Sustainability* 2018, № 10. P. 2-26.

Інформаційні джерела:

1. Верховна рада України. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>.

2. Державна служби України з питань праці. URL: <https://dsp.gov.ua/>.

Нормативно-правова:

1. Нормативні акти підприємств з охорони праці. URL: <https://naub.oa.edu.ua/2014/normatyvni-akty-pidpryemstv-z-ohorony-pratsi/>;

2. Наказ Державного комітету України по нагляду за охороною праці від 21 грудня 1993 р. № 132 Про затвердження Порядку опрацювання і затвердження власником нормативних актів про охорону праці що діють на підприємстві. URL: <http://document.ua/porjadok-opracyuvannja-ta-zatverdzhennja-vlasnikom-normativn-nor5168.html>;

3. Типове положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0231-05>;

5. Обов'язкові журнали з охорони праці на підприємстві. URL: <https://www.sop.com.ua/article/906-obovyazkov-jurnali-z-ohoroni-prats-na-pdprimstv>;

6. Охорона праці та пожежна безпека в Україні. URL: https://otipb.at.ua/load/zhurnal_reestraciji_pripisiv_sluzhbi_okhoroni_praci_na_pidprimstvi/4-1-0-4702;

7. Журнал реєстрації приписів служби охорони праці на підприємстві (форма). URL: https://otipb.at.ua/load/zhurnal_reestraciji_pripisiv_sluzhbi_okhoroni_praci_na_pidprimstvi/4-1-0-5019;

8. Журнал реєстрації перевірок. URL: <https://www.sop.com.ua/article/244-qqq-17-m3-13-03-2017-jurnal-restrats-perevrok>;

9. Положення щодо застосування нарядів-допусків на виконання робіт підвищеної небезпеки в металургійній промисловості та залізорудних гірничо-збагачувальних комбінатах. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/RE33799.html;

10. Правила охорони праці під час виконання робіт на висоті. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0573-07>;

11. План дій при роботах підвищеної небезпеки. URL: <https://www.victorija.ua/dovidnik/plan-diy-pry-robotah-pidvyshhenoyi-nebezpeky.html>;

12. Держпраці інформує про визначення переліку робіт з підвищеною небезпекою на підприємстві. URL: <https://www.kadrovik.ua/novyny/gu-derzhpraci-informuye-pro-vyznachennya-pereliku-robit-z-pidvyshchenoyu-nebezpekoju-na>;

13. Переліку робіт, де є потреба у професійному доборі. URL: https://vk24.ua/regulations_and_jurisprudence/nakazi/nakaz-ministerstva-okhoroni-zdorovya-ukraini-derzhavnogo-komitetu-ukraini-po-naglyadu-za-okhoronoju.